

Holt hangok hívása – Konok koponyája

Tölgyesi Livia

Csak Konoknak hívták. Ha valamit eltervezett, nem tágított. Most is épp a háza előtt ücsörgött, és egy pár hete lőtt szarvas bőrét hasogatta. Íjat készített kisebb gyermekének. A szarvas bőre azonban nehezen hasadt. Ma valahogy nem úgy ment, ahogy szokott.

– Segíthetek? Megfogom a végét, hogy egyenesebb legyen a vágás! – tüsténkedett a 8 év körüli loboncos hajú fiúcska.

– Megy ez magamtól is – morogta szinte csak magának, de aztán meggondolta. – Hozd azt a fekete pattintott követ, amit az öregapádtól kaptál a minap! De ugorj, ha már ideígérkeztél – szól hátra a kölyöknek.

Mire a gyerek visszaért, az apja szája telis-tele volt állati szőrrel. Ha nem ment az eszközzel, húzta a fogaival. Erős, egészséges fogsora volt... valamikor. Mostanra azonban kissé legömbölyödtek az elülsők.

– Na, ezt a vékony szíjat lekaparhatod. De el ne szakajtsd, bele ne hasíts! – szólt még oda alig érthetőn, mert már a következő hasítékot tépte a fogaival.

Közben szinte szélvész gyorsasággal kavartak fejében a gondolatok. Az asszony hasa egyre nagyobb, étel kell, most, hogy jön a tél. Hamarosan indul a horda vadászni, csakhogy addig még a gyerek íját el akarta készíteni. Szívesen elvitte volna magukkal, de az utóbbi időben többször is megkörnyékezték őket az erdő túlvégén élők. A fiatalok dolga az itthon maradottak védelme. A faékeket és a csapdákat előkészítette, a házat bebiztosította. A kisebb fiát kioktatta, esténként a padlás nyílásán locsoljon ki néhány edénynyi vizet, ha tűzzel próbálkoznának, ne vegyen lobot a nádtető.

Hallotta, az alantasok tüzes nyíllal lövik a fából készült házak tetejét, hogy mihamarabb fosztogathassanak. A láperdő miatt tört ki az ellenségeskedés. Azon keresztül vezetett az egyetlen út a Nagy Erdőbe, ahol még eleséget gyűjthettek az asszonyok, vadat lőhettek a férfiak.

– Jó lesz így? Apa?! – nyaggathatta egy ideje a fia, de úgy elmélyült a gondolataiban, hogy alig figyelt.

– Kapard még, egész vékonyra, ha meg azzal elkészültél, vedd a szádba! Így, a fogaiddal húzzad, a nyáladdal nedvesítsd! Húr lesz belőle. A tied. Neked kell majd engedelmeskednie – magyarázta, de esze már messze járt.

Ma éjjel át kell kelnie a lápon. Vagy két óra járásnyira talált egy tiszafát, mikor legutóbb arra vadásztak. Na, annak ágából lesz aztán az igazi íj! Ívelt is, kellően vastag, erősek az ágai. Beleborzongott a gondolatába is! Egy jó fegyvernél nincs nagyobb boldogság. Számára. A világ végére is elment, ha sejteni vélte, hogy ott jó az alapanyag.

A gyerekek lelkére kötötte, hogy nagyon ügyeljenek az anyjukra. Kiokosította még őket, aztán vette az íját, övébe tűzött néhány kőheggyel erősített nyilat, s nekivágott a sötétségnek. Ismerte a láperdőt, minden zsombékját külön-külön is. Itt nőtt fel. Csakhogy teliholdra számított. Ott is volt az a helyén, de köd szállt a vidékre.

Konok az érzékeire hagyatkozott. Visszakozni már nem akart, ideje sem engedte, ha a szándékát megvalósítani vágyott, s íjat adna a gyerek kezébe még a nagy vadászat előtt. Cuppogott a lába alatt a talaj a lendülettől, ahogy neki indult. Lassított. Valami felvijjogott. Nem tetszett ez neki, valahogy furcsa érzése támadt. Átsuhant a fején, hogy nem kérte a sámán útmutatását. Fújt egy nagyot és elhessegette a gondolatot. Majd ő tudja! Ám óvatosabb lett. A köd is mintha oszladozna. Csak az a vijjogás már megint, mintha közelebről szólna.

Lassan haladt, s való igaz, a köd szinte teljesen megszűnt, vagyis nem teljesen, mert a Hold még mindig nem bújt elő. Jó, hogy magával hozta az apja faragta botot. Mélyre szaladt a láb talajában, de támpontot adott. Hirtelen megingott, az egyik tölgy törzsébe kapaszkodott. Körme alja megtelt korhadékos kéregdarabokkal. Miután visszanyerte biztonságérzetét, megszorította lépteit. Most érezte, hogy későn indult. Lehet, nem ér vissza pirkadatra. Egész közelről jött az újabb vijjogás...

megperdült maga körül. Csúszott a zsombék a lába alatt. Botjának és rutinjának köszönhetőn, talpon maradt.

A közeli fa mögül jött az újabb vijjogás, de már haragosa gonosz vigyortól torzult feje is megjelent, és... nem hitt a szemének: egy őstulok caplatott előtte. Egyenesen feléje. Az a férfi hajtotta, akivel a feleségeért küzdött meg vagy kilenc tél előtt. Soha nem feledte a hatalmas ember, tőle, az akkor még ifjú suhanctól elszenvedett megalázó vereséget. Kileshette most az indulását.

Konok a pillanat töredéke alatt íjához kapott és lőtt. Elvétette. Újabb nyíl után nyúlt, de ellensége gyorsabban emelte dárdáját és döfött. A tulok hátsójába. Bőgött és ugrott az állat. Konok hátrált. Botjára támaszkodva még magát megtartotta, de hatalmas test már nem tudott megállni.

Az apa, a férj, a vadász konokul kitartott hite mellett, hogy megúszhatja a kalandot... mint már annyiszor. Ekkor bújt elő a Hold. Teljes terjedelmével bevilágította a lápi erdőt, erős fénye a fák közé is betört. Konok felpillantott. Ez lett a veszte. Az állat vergődve kapkodott levegő és talpalatnyi föld után, de hatalmas szarvai közé szorult Konok botja. A férfi még elrugaszkodott és vetődött, csak hogy megcsúszott... fennakadt. Lélegzetvételnyi időre, de e levegő már mellkasán keresztül érkezett, melyet az őserjú tulok túlke megsebzett.

Konok tiporta a nedves tőzeget, ahogy bírta, de valahogy nem ment. Minden erőfeszítésével egyre lejjebb és lejjebb taposta magát. Még mindig megrögzötten hitte, hogy teste bírja, hisz akarata kitartón akarja az életet. Kapaszkodót keresett egy megkéssett aggófűben... „Mily délceg és erős, tán megsegít” – futott át ködösödő agyán, és nyúlt a sárga virág felé: „Ha elkapom, hazaviszem neked, asszony! Indulok is hozzáá...” tátott szája megtelt a láp vizével, mikor a tulok az ő testén talált talpalatnyi támaszt; gazdája mögött lépdelve hagyta el a lápot.

A horda harcosai nem várhattak tovább. A nagyhangú ellenség, „mit sem tudva” társuk eltűnéséről, egy közeli ösvényen vezette őszi portyára vadásztársait. Ügyesen kerülte a helyet, hol tárt karokkal, révült tekintettel, tátott szájjal feküdt a tőzegláp mélyén, Konok.

Fia járta nyughatatlanul a láperdőt, apja nyomát kutatva. S végül, hogy anyjának a rossz hír közlését enyhítse, letépte az ingoványon nyíló utolsó sárga virágot.

Ezerévekig kitartott Konok, megfeketedett koponyája a zalaszentmihályi tőzegláp mélyéről épen került elő. S még mindig mondta... volna... tátotta bőrrágtá fogaival száját: mesélt.

